GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 54. Vinerĭ, 7 (19) Martie. 1886.

Braşovŭ 6 Martie 1886.

Atâtŭ în monarchia austro-ungară, câtŭ şi în România lumea comercială şi politică aşteptă cu încordare sĕ vĕḍă ce resultatŭ vorŭ avé negociările preliminare ale guvernului din Viena cu cabinetulŭ românŭ, pentru încheierea unei nouĕ convenţiunĭ comerciale. Suntŭ multe şi marĭ interese în jocŭ de amêndouĕ părţile şi vedemŭ de pildă în oraşulŭ nostru pe comercianţĭ şi industriaşĭ întrebându-se cu feţele îngrijate, că óre ce va fi cu convenţia, încheia-se-va orĭ nu?

Scirile cele mai nouĕ nu suntŭ favorabile aşteptărilorŭ lumei comerciale dela noi. Mai biue ḍicêndŭ, nu avemŭ nicĭ o scire positivă despre ceea ce se va face de-o parte şi de alta. A fostŭ vorba ca monarchia nóstră şi statulŭ vecinŭ sĕ 'şĭ numéscă delegaţii pentru începerea negociărilorŭ. Atâta e totŭ ce se scie din ḍiare şi alte desluşirĭ nu aflămŭ nicĭ prin ḍiarele oficióse din Austro-Ungaria, nicĭ prin cele din România.

Din împrejurarea că negociările nu s'au început nicĭ până aḍĭ, când numai trei lunĭ ne despartŭ încă de terminulŭ espirării convenţiunei celei vechĭ, precum şi din declaraţiunile, ce le-a făcutŭ în diferite ocasiunĭ guvernulŭ românŭ, că este partisanŭ alŭ tarifului autonomŭ, putemŭ conchide că anevoiă se va încheia noua convenţiă încă înainte de espirarea convenţiei vechĭ.

In privinţa acésta scrie corespondentulŭ vienesŭ alŭ ḍiarului „Allgemeine Zeitung“ din München, că cercurile politice comerciale din Viena începŭ a se deda deja cu idea, că dela 30 Iuniu a. c. vorŭ întra în vigóre tarifele autonóme, ceea ce ar fi sinonimŭ cu unŭ „rĕsboiŭ vamalŭ“ între Austro-Ungaria şi România. Caracteristicŭ e, că foile din Viena se plângŭ acum amarŭ asupra politicei vamale a guvernului unguresců, care a creatŭ cele mai marĭ dificultăţĭ Austriei în comerciulŭ cu România. „Fremdenblatt“ ne mai spune, că ministerulŭ de comerciu din Viena la cererea guvernului românŭ ar fi gata a trimite unŭ delegatŭ la Bucurescĭ cu instrucţiunea de a stărui pentru înoirea convenţiei înainte de 30 Iuniu.

Câtŭ pentru modalitatea procederei guvernului românŭ în afacerea convenţiei, credemŭ a fi de interesŭ sĕ cunóscemŭ părerea unui ḍiarŭ independentŭ de dincolo. Organulŭ d-lui Dumitru Brătianu „Naţiunea,“ după ce arată, că guvernulŭ românŭ nu dă desluşirile necesare prin foile sale oficióse în acéstă importantă afacere, ḍice:

„Fiindŭ date, de o parte, sgomotele colportate la noi de ḍiarele austro-ungare şi, carĭ nu suntŭ desminţite de organele autorisate ale guvernului; avêndŭ, de altă parte, în vedere, faptulŭ că o comisiune parlamentară esamină proectulŭ de tarifŭ autonomŭ, ceea ce face sĕ se creaḍă că guvernanţii noştri n'arŭ mai voi sĕ reînceapă experienţa convenţiunilorŭ comerciale, nu scie cine-va în adevĕrŭ la ce resoluţiune ne vomŭ oprĭ în cele din urmă. Putemŭ însĕ declara chiar de acum că *în amêndouĕ casurile suntemŭ de-o-potrivă nepregătiţĭ*“.

„De ne-amŭ ispiti, de esemplu, sĕ încheiămŭ o nouĕ convenţiune cu Austro-Ungaria, ne-amŭ găsi în faţa unorŭ ómenĭ competinţĭ în materii şi carĭ, prin studii continue în timpŭ de ḍece anĭ, suntŭ în posesiunea datelorŭ celorŭ mai positive, şi sciu prin urmare înrîurirea bună séu rea ce convenţiunea a esercitatŭ în raporturile lorŭ cu ţera nóstră. Ce amŭ puté opune acestorŭ date ale vecinilorŭ noştrii, noi carĭ în aceştĭ ḍece anĭ nu amŭ făcutŭ de câtŭ sĕ declamămŭ în contra convenţiunilorŭ comerciale, fără sĕ ne gândimŭ, că, pentru a judeca de bunătatea séu rĕutatea lorŭ, trebuia mai întêiu sĕ facemŭ o anchetă generală în tótă ţera şi sĕ ne formămŭ o convicţiune asupra calităţilorŭ şi defectelorŭ ce aveau?“

„Guvernulŭ şi organele lorŭ oficióse nu au tăgăduitŭ de altfelŭ că neavêndŭ întinsele mijlóce de carĭ dispunea monarchia vecină spre a culege tóte informaţiunile de carĭ amŭ avea trebuinţă pentru a întra în negociărĭ cu dênsa, nu putea încheia o nouă convenţiune de comerciŭ şi preferea a aplica tarifulŭ autonomŭ treptatŭ tuturorŭ puterilorŭ a cărorŭ tractate vorŭ lua sfêrşitŭ, ca unŭ espedientŭ multŭ mai lesniciosŭ şi care nu cere studii seriόse prealabile.“

„Ómenii noştrii dela putere se înşélă. Pentru a încheia o convenţiune comercială séu a elabora unŭ tarifŭ autonomŭ, aceleaşĭ studii suntŭ necesarii, şi o dovadă pipăită despre acésta este, că tarifulŭ aplicatŭ Franciei şi care fusese elaboratŭ cu atâta pripă, departe de a da resultatele la carĭ guvernulŭ se aştepta, a avutŭ de efectŭ a aduce o perturbare în raporturile nóstre comerciale cu acéstă ţéră, perturbare multŭ mai vătămătóre intereselorŭ nóstre de câtŭ statului în contra căruia luaserămŭ aceste mĕsurĭ absurde.“

„Nu scimŭ de ce idei s'a călăuzitŭ guvernulŭ în elaborarea noului tarifŭ ce l'a supusŭ la cercetarea comisiunei parlamentare, dér pe câtŭ amŭ pututŭ citi între linii în ḍiarele oficióse, protecţionismulŭ fără celŭ mai micŭ corectivŭ formézā basa noului tarifŭ.“

„Ar fi fostŭ de doritŭ ca acestŭ proiectŭ sĕ fiă publicatŭ şi pusŭ în desbaterea ţerei înainte de a veni în desbaterea parlamentului, precum se face mai în tóte ţĕrile constituţionale când este vorba de cestiunĭ de o însemnătate capitală. Presa de tóte nuanţele ar fi adusŭ contingentulŭ sĕu de idei, şi cine scie décă parlamentulŭ şi guvernulŭ mai bine luminaţĭ, nu ar fi adoptatŭ o parte din ele spre marele folosŭ alŭ ţĕrei.“

„Dér ómenii noştri dela putere urăscŭ lumina. Ei facŭ totulŭ în umbră şi prin surprindere. Aşa procedŭ de esemplu cu bugetele pe care le votéză în cele din urmă ḍile ale sesiunei, şi nóptea mai cu sémă când adunarea nu e niciodată completă. Aşa, de câte orĭ voescŭ a face sĕ trécă o cestiune importantă ce póte provoca o controversă seriósă, astupă gura oposiţiunei prin strigătele sĕlbatice ale maiorităţii, care de multe orĭ cere închiderea discuţiunei înainte chiar de a fi începută; mergŭ chiarŭ până a contesta unui representantŭ alŭ ţĕrei dreptulŭ de a-i interpela asupra actelorŭ administraţiunei lorŭ, precum s'a întêmplatŭ deunăḍĭ cu d. senatorŭ Mârzescu.“

„Iată pentru ce ţéra nu va cunósce noulŭ tarifŭ autonomŭ decâtŭ când va fi supusŭ în desbaterea parlamentului, primitŭ de acesta, şi sancţionatŭ de Rege, căcĭ tóte aceste operaţiunĭ se facŭ la noi cu iuţéla aburului când guvernulŭ o voesce; şi iată pentru ce presa nu póte sĕ fiă folositóre într'o ţéră unde nu este chemată decâtŭ *a inregistra şi comenta fapte deja împlinite.*“

Reforma administrativă.

Ludovicŭ *Meszlenyi* declară, că proiectulŭ nu e liberalŭ. Protestă contra atacurilorŭ făcute asupra instituţiunii comitatului şi autonomiei, şi critică disposiţiunile proiectului privitóre la fişpanŭ. Elŭ nu póte primi acéstă lege reacţionară. (Aplause în stânga estremă.)

Emerich *Vester* e aderentŭ alŭ administraţiunii statului. Manţinerea mai departe a sistemului comitatensŭ chiar amĕsuratŭ proiectului e periculósă pentru Ungaria şi îi compromite cele mai vitale interese. Cu tótă ura contra sistemului absolutistŭ, nu se póte nega, că averea orfanilorŭ era bine administrată atuncĭ. Dela restituţiune, n'au făcutŭ nimicŭ comitatele. Mai importantŭ e defectulŭ comitatului cu privire la cestiunea naţionalităţilorŭ. O jumĕtate a ţĕrii nu mai e ertatŭ sĕ trăiască cu cealaltă în vecînicŭ rĕsboiu. Trebue séu sĕ împăcămŭ naţionalităţile cu noi, séu sĕ le ţinemŭ în frêu. Comitatulŭ însĕ nu e capabilŭ sĕ facă acésta, naţionalităţile nu câştigă nimicŭ, pentru că cu réua şi primitiva administraţiune nu póte satisface nicĭ uneia din pretenţiunile acestora. In respectivele comitate şi aḍĭ, în puterea dreptului aviticŭ, ţinŭ puterea în mână câteva familii, îşĭ punŭ p'ai lorŭ în tóte funcţiunile. Acésta provócă mânia şi simţămêntulŭ rĕsbunării în contra ideii de statŭ maghiarŭ. (Mişcare.) Astfelŭ de comitate băşbăe de Panslavĭ, Daco-românĭ şi Omladiniştĭ. Cu sistemulŭ de aḍĭ supremaţia elementului maghiarŭ e aşeḍată pe clătinătórea basă a câtorva familii. Se vorbesce de principii democratice şi niciodată n'a fostŭ atâta esclusivitate aristocratică ca aḍĭ. Coconaşulŭ nu vrea sĕ se facă comerciantŭ séu industriaşŭ, pentru că în comitatŭ îi e posibilŭ a porunci la sute de mii de cetăţenĭ, ca şi tată-sĕu, şi póte ca şi strămoşu sĕu. Şi apoi sĕ ne mai mirămŭ, că în trupele unguresci nu e mai nimicŭ unŭ oficerŭ maghiarŭ, că în comerţŭ şi industriă clasa mijlociă maghiară nu e representată şi că cu ocasiunea esposiţiunii s'a doveditŭ clarŭ, câtŭ de îndĕrĕtŭ suntemŭ noi Maghiarii faţă cu Germanii, cu Slavii, cu Sêrbii în industria superióră şi în fabricaţiune.

Fii naţionalităţilorŭ nemaghiare, Germanii, Slavii, Sêrbii, Românii din ţéră, precum şi copii Evreilorŭ punŭ mâna încetulŭ cu încetulŭ pe tóte ramurile de câştigŭ, pe tóte têrêmurile comerciului şi industriei, şi pe când acestia se bucură de fructele de aurŭ ale lucrului, elementului maghiarŭ nu'i rĕmâne decâtŭ miseria, ce o aduce cu sine serviciulŭ públicŭ învechitŭ. De aceea dorescŭ câtŭ mai curêndŭ administraţiunea statului. Actualulŭ comitatŭ e causa principală şi loculŭ de luptă alu miserielorŭ nóstre cu naţionalităţile. In interesulŭ ţĕrii şi alŭ Maghiarismului trebue câtŭ mai iute sĕ punemŭ capĕtŭ acestei stărĭ. Timpŭ de esperimentatŭ nu mai avemŭ, căcĭ deja ne şéde pe gâtŭ periculŭ. (Aprobărĭ în stânga.)

Stefan *Huszar* laudă vechile comitate, care au susţinutŭ optŭ seculĭ libertatea Ungariei. Acestŭ proiectŭ ucide libertatea. Inbunătăţirea nu se face pe cale centralistă, biurocratică. Respinge proiectulŭ. (Vii aplause în stânga.)

Urméză *Csanady*, alŭ cărui discursŭ l'amŭ reprodusŭ.

Otto *Hermann* vede sosindŭ timpulŭ, când chipulŭ actualului ministru-preşedinte se va licita pe viéţa publică, în forma Mântuitorului; cu peptulŭ deschisŭ şi acolo i se va vedé inima sângerându-i şi în inimă împlântatŭ pumnalulŭ centralisării; şi Brutus, care'i va împlânta acestŭ pumnalŭ, nu va fi altulŭ decâtŭ Desideriu Szilagyi (Viiă ilaritate), care s'a esprimatŭ fórte aprigŭ, că centralisarea e necesară. Centralisarea a adusŭ comuna în Francia, starea de asediu în Prusia, ultramontanismulŭ în Belgia.

O bună administrare trebue sĕ se baseze pe încrederea publică. Ce va deveni din Ungaria centralistă, când va veni peste ea o catastrofă, când va trebui sĕ se apere? Proiectulŭ e unŭ nou pasŭ spre demoralisare a ţĕrii. Elŭ nu póte vota acestŭ proiectŭ. (Aplause în stânga estremă.)

Iosef *Barla* ḍice, că proiectulŭ dă comitatului loviturĭ de graţiă. Respinge proiectulŭ. (Aprobărĭ în stânga estremă.)

In şedinţa dela 13 Martie ia cuvêntulŭ.

Gabriel *Ugron*: Libertatea numai acolo se susţine unde e autonomiă. Fişpanii vorŭ deveni în provinciă nisce micĭ Tisza şi'şĭ vorŭ perde capulŭ, după cum şi-lŭ perde Tisza când e chematŭ la Viena. (Mişcare.) Pretindeţĭ o administraţiune de statŭ! Dér vedemŭ deja binecuvêntările administraţiunii statului în administraţiunea justiţiei, a financelorŭ, care pricinuescŭ o mulţime de plângerĭ. Avemŭ administraţiunea bunurilorŭ statului, unde e atâta corupţiune. Amŭ avutŭ administraţiune de statŭ în comitatele sudice, şi amŭ trăitŭ sĕ vedemŭ cele petrecute în Lugoşŭ şi Caransebeşŭ ca esemple îngrozitóre. Societatea maghiară e bântuită de: bóla căutării funcţiunilorŭ. Celŭ ce obţine funcţiune, trebue sĕ'şĭ sacrifice independenţa. Greşelile administraţiunii de aḍĭ

începĕ acolo, unde începe corteşirea. Îndată ce unŭ funcţionarŭ comitatensŭ s'a făcutŭ complice cu fişpanulŭ prin abusurĭ în afacerĭ electorale, se nasce între elŭ şi fişpanŭ unŭ raportŭ intimŭ, care'i permite sĕ facă abusurĭ şi pe alte têrêmurĭ. (Aprobărĭ în stânga şi în stânga estremă.) Inzadarŭ te plângĭ contra abusurilorŭ. Oratorulŭ de repeţite orĭ a adresatŭ plângerĭ prin telegrafŭ ministrului-preşedinte, fără sĕ fi primitŭ vr'unŭ rĕspunsŭ. Décă elŭ, care e în posiţiune a trage la rĕspundere pe ministrulŭ, e tractatŭ astfelŭ, cum le va merge altora? Corteşii guvernului suntŭ favorisaţĭ în tóte. În cărţile funduale suntŭ trecuţĭ cu veniturĭ fonciare mai micĭ. Amintesce trei casurĭ cu trei fişpanĭ; unuia din acestia i-a ḑisŭ Tisza, că altădată sĕ facă lucrulŭ mai înţeleptesce.

Tisza a întrodusŭ unŭ adevĕratŭ sistemŭ iesuiticŭ. Tisza se înconjură cu o atmosferă puturósă, ca Schiller, care numai atuncĭ putea lucra, când erau în casă mere putrede. Acestŭ proiectŭ stabilesce unŭ sistemŭ de spionagiu. Pe Tisza îlŭ asémĕnă cu unŭ eunucŭ, care umilesce poporulŭ. Respinge proiectulŭ. (Vii aplause în stânga estremă.)

Ministru-preşedinte *Tisza* ḑice, că nu e procedere parlamentară, a ataca în generalŭ pe fişpanĭ. Elŭ nu înţelege marea luptă în contra proiectului de lege. Termină spunêndŭ oposiţiunii, că e mâniată, fiindŭ că e în minoritate şi nu póte trage la rĕspundere pe guvernŭ; îi spune totodată s'aştepte până ce va fi în maioritae.

Contele Emanuel *Andrassy*: Au vorbitŭ 45 de deputaţĭ asupra proiectului. Dér dorescŭ şi eu sĕ reflectezŭ la aserţiunile deputatului Ugron şi la cestiunea naţionalităţilorŭ. Deşi s'a lăsatŭ afară din proiectŭ § 57, care agita mai multŭ spiritele, totuşĭ s'a atacatŭ energicŭ proiectulŭ. Ugron a ḑisŭ că se caută cumplitŭ funcţiunile. Óre nu e astfelŭ în tótă Europa? Sub Bach naţiunea n'a primitŭ funcţiunĭ, a trebuitŭ sĕ se impórte Cehĭ. Când scopurĭ patriotice pretindŭ acésta, găsimŭ destui funcţionarĭ. Asta'i recunóscerea generală a libertăţii şi corĕspunde numai patriotismului. Eu dorescŭ, ca aḑĭ, când fiecare funcţionarŭ servesce pe plată, sĕ i se dea fişpanului mai mare putere de controlŭ asupra lorŭ, asta'i în interesulŭ ţĕrii.

Cestiunea naţionalităţilorŭ este o cestiune fórte importantă, care în multe privinţe se înţelege falsŭ. Ungaria are acum constituţiunea sa. Dér a fostŭ unŭ timpŭ, când nu o avea — şi în ce consta atuncĭ puterea nóstră? Cărei împrejurărĭ are a mulţămi ea desvoltarea sa, libertatea sa, esistenţa sa, întru câtŭ ea o are? (Ilaritate în stânga. Audiţĭ!) Impejurării, că în mijloculŭ monarchiei se află unŭ poporŭ de 8—9 milióne (?), care vorbesce o limbă, e de *unŭ* némŭ, pe când celelalte părţĭ ale monarchiei suntŭ rupte în bucăţĭ prin diferitele naţionalităţĭ. prin Cehĭ, Germanĭ, Românĭ, Slavĭ şi nu potŭ forma unŭ întregŭ. Grosulŭ popórelorŭ monarchiei este ungurescŭ (?) şi acésta dă Ungariei puterea sa. Asta a fostŭ tăria nóstră şi este încă şi aḑĭ. Când amŭ începutŭ aci acţiunea în 1849, ne-a condusŭ tendinţa, convingerea, că trebue sĕ stăruimŭ în pretinderea drepturilorŭ nóstre, fiindŭ că în monarchiă nicĭ o naţiune nu se află (?) aşa de compactă, cum suntemŭ noi şi prin urmare cererea nóstră trebue sĕ se împlinéscă. Deak încă s'a alăturatŭ nouĕ. Atuncĭ veni pactulŭ. Acésta-i tăria nóstră şi pentru viitorŭ, orĭcâtŭ s'ar svêrcoli naţionalităţile în drépta şi în stânga. Deórece fără îndoială în acésta zace puterea nóstră, amŭ puté fi încă şi mai marĭ domnĭ, décă n'ar fi unica nenorocire, că n'avemŭ nicĭ unŭ banŭ. (Viă ilaritate. Audiţĭ! Strigărĭ în stânga estremă: Pentru scopurĭ electorale suntŭ totdéuna banĭ!)

Franz Deak a fostŭ pentru împăcarea naţionalităţilorŭ; acéstă politică amŭ urmat'o când a fostŭ vorba de Croaţĭ. Dér, vĕ rogŭ numai sĕ vĕ gândiţĭ, că óre acolo s'a întâmplatŭ greşéla, în pactulŭ croatŭ, în legea de naţionalitate séu nu mai multŭ în aceea ce s'a întâmplatŭ mai târḑiu şi ce e întemeiatŭ în buna nóstră fire maghiară, că adecă ḑicemŭ: Sĕ 'ncercămŭ pe cale pacînică a ne rătui cu ele; sĕ le dămŭ funcţiunĭ, căĭ ferate, episcopĭ! (Viă ilaritate). Guvernele au comisŭ fără esceptiune aceste greşelĭ naţionale moştenite şi aceste greşelĭ se esercită şi aḑĭ. (Ilaritate).

D. deputatŭ, care a vorbitŭ contra reuniunii de cultură pote fi liniştitŭ, că guvernulŭ n'are nimicŭ comunŭ cu reuniunile, şi nicĭ eu nu sunt pretinŭ alŭ lorŭ şi nicĭ nu potŭ fi; căcĭ se interpretă într'acolo, ca şi cum arŭ voĭ ele sĕ forţeze ceva poporului; dér asta nu o vréu. Nicĭ unŭ esemplu nu mi se va arăta în istoriă, că cu forţa (Vii contraḑicerĭ: Nu se forţéză!) s'ar fi putută aduce vr'o naţiune sĕ 'şĭ jertfécă limba şi sĕ se alipéscă de statŭ. În Boemia s'a instruitŭ doi seculĭ limba germană, şi cu tóte astea n'a isbutitŭ germanisarea Cehilorŭ; nicĭ Germaniei nu 'i va succede a germanisa pe Polonĭ. Repetŭ, nu sunt pretinŭ alŭ forţii.

Dér tocmai d-nii deputaţĭ saşĭ, tocmai d. deputatŭ *Zay* a luatŭ iniţiativa cu „Schulvereinulŭ germanŭ.« (Vii aprobărĭ. Adevĕratŭ e! Aşa e!) Şi cu tóte astea ce s'a întâmplatŭ? S'a întâmplatŭ, că totdéuna sprijinimŭ universitatea săséscă. (Aprobărĭ generale.) E o politică greşită, căcĭ cu îngăduinţele nóstre vomŭ ajunge acolo, unde amŭ ajunsŭ cu Croaţii, déca nu vomŭ procede aci altfelŭ. (Vii aprobărĭ în drépta.) Asta am ḑis'o de aceea, fiindŭ că în acéstă privinţă nicĭ unŭ singuraticŭ, nicĭ chiar guvernulŭ singurŭ nu póte avé efectŭ, ci aci trebue fiecare sĕ lucreze (Aprobărĭ), care are convingerea, că numai pe acéstă cale suntemŭ în stare a ne întărĭ. Dér pentru acésta trebuescŭ două lucrurĭ: mai alesŭ însĕ dreptate. Décă ceremŭ dela naţionalităţĭ sĕ se alipéscă de noi, atuncĭ legile, ce li le dămŭ, trebue sĕ le şi ţinemŭ. Pentru aceea nu trebue sĕ ne tememŭ, că ele vorŭ vorbi aci remânesce séu slăvesce. (Contraḑicerĭ sgomotóse şi generale.) Trebue sĕ se ţină strictŭ acele legĭ, ce le garantéză libertatea limbei, de altă parte trebue sĕ pretindemŭ fórte severŭ, că trebue sĕ se înveţe ungiuresce în scóle, că numai unulŭ, care scie ungiuresce e funcţionarŭ. Afară de acésta e necesarŭ, ca fiecare sĕ înveţe din lege, ce este trădare de patriă. (Ilaritate sgomotósă,) căcĭ lupta naţionalităţilorŭ se întinde acum în Europa fórte departe. În acéstă privinţă trebue întregită actuala lege penală, căcĭ conformŭ legei de acum póte face fiecare ce 'i place, fără a i se puté ceva dovedi.

Deórece acestŭ preiectŭ, deş. nu în fórte mare mĕsură (întorcêndu-se îndĕrĕtŭ: Asta va fi acum rĕu! Ilaritate mare) dă încâtva guvernului o astfelŭ de putere, prin care elŭ şi în acéstă privinţă póte influinţa asupra esecutării legilorŭ, primescŭ acestŭ proiectŭ de lege. (Vii aprobărĭ în drépta. Indelungă ilaritate şi larmă în stânga şi în stânga estremă.)

Ferdinand *Horansszky* declară, că e aderentŭ alŭ administraţiunii de statŭ, păstrându-se dreptulŭ politicŭ alŭ comitatului şi controlulŭ administraţiunii. Proiectulŭ scurtéză drepturile comitatului în favórea fişpanului, căruia, cu tótă retragerea paragrafului 57, i se permite órecare ingerinţă în justiţiă. Respinge proiectulŭ.

(Va urma.)

Muntenegru şi Rusia.

Corespondentulŭ din Petersburgŭ alŭ ḑiarului englesŭ »Daily News« comunică acestei foi, că în curêndŭ va pleca unŭ transportŭ de arme din Odessa la Antivari. La începutŭ, guvernulŭ rusŭ a respinsŭ cererea prinţului Muntenegrului, d'a i se provedé trupele sale cu arme rusescĭ nouĕ şi bune. Ministrulŭ de esterne rusŭ Giers a declaratŭ, că nu 'i póte împlini acéstă cerere, fără a provoca cu acésta nemulţămirea Austro-Ungariei; promise însĕ, că în casŭ de rĕsboiu va provedé din destulŭ Muntenegrulŭ. Prinţulŭ Neculae rĕspunse că ar fi cu neputinţă acésta, deórece după o declaraţiune de rĕsboiu nicĭ unŭ felŭ de armă n'arŭ puté ajunge în Muntenegru. Giers găsi întemeiată acéstă obiecţiune şi astfelŭ se împlinesce cererea prinţului muntenegrénŭ. Ţarulŭ a promisŭ pe lângă acésta a'i da prinţului unŭ milionŭ de ruble din casseta sa privată. Deja s'au şi numĕratŭ înainte 400,000 de ruble.

SCIRILE ḐILEI.

Ministrulŭ de culte *Trefort* a dispusŭ, ca pentru promovarea industriei naţionale, de acum în colo numai obiecte de provenienţă ungară sĕ se foloséscă în edificiile ridicate de elŭ.

—x—

Ludovic *Kossuth* în anulŭ 1870 a trimisŭ mai multe scrisorĭ vestitului „patriotŭ« maghiarŭ Herman, relativŭ la „valachisarea Maghiarilorŭ din comitatulŭ Hunedórei“. Aceste scrisorĭ s'au tipăritŭ mai deunăḑĭ şi se vêndŭ cu câte 20 cr. Venitulŭ este destinatŭ pentru „Kulturegylet.“ — Nu mai sciu „patrioţii“ ce sĕ născocéscă, ca sĕ capete banĭ. Asta'i cea mai viă dovadă, că suntŭ de o slăbiciune ne mai pomenită pe faţa pământului.

—x—

In *Sîn-Văsii*, comitatulŭ *Turda-Arieşŭ*, graséză în mare mĕsură inflamaţiunea de gâtŭ. In decursŭ de două lunĭ 26 de băeţĭ au căḑutŭ jertfă acestei bóle.

—x—

»Kolozsvári Közlöny“ scrie, că prin desele visite ale inspectorului scolarŭ din comitatulŭ *Mureşŭ-Turda*, băeţii din scólele valache facŭ progrese frumóse în limba maghiară. Totodată prin neobosita stăruinţă a solgăbirăului Körösi Albert, 42 sate valache au intratŭ parte ca membrii fundatorĭ, parte ca membri ordinarĭ la »Kulturegylet.« — Mai grosolană minciună nicĭ că se póte.

—x—

In oraşelulŭ *Beşeneu* (Bessenyő), comitatulŭ *Torontalŭ*, s'a înfiinţatŭ unŭ »Kulturegylet,« »cu scopŭ de-a rĕspândi limba maghiară între patrioticii Valachĭ şi Bulgarĭ.« Aşa scrie „Egyetértés.« Şi cu scrisu şi rĕmâne.

—x—

Din *Alba-Iulia* i se scrie ḑiarului »Sieb. Deutsch. Tgbltt.«, cu privire la furtulŭ din *Vîlcoiu*, că cei 39 de Buciumanĭ arestaţĭ încă n'au sositŭ acolo, deórece câţiva bănuiţĭ s'arŭ fi retrasŭ într'o mină părăsită şi împuşcă asupra soldaţilorŭ şi gendarmilorŭ, carĭ intră în ea. Sĕ scape d'acolo nu potŭ, deórece jurŭ împrejurŭ e ocupată, şi se aşteptă ca fómea sĕ-i siléscă a se preda. Aurulŭ şi banii furaţĭ s'au găsitŭ toţĭ.

—x—

Intre vitele comunei *Puszta Szt. Istvan*, comitatulŭ *Pestei*, a isbucnitŭ bóla *arsurei de splină*.

—x—

„Reuniunea asilelorŭ de copii ale ţĕrii« a propusŭ ministrului Trefort, printr'o petiţiune, sĕ înfiinţeze *asile*

FOILETONŬ.

Poesii poporale

(culese de Laura Veturia Mureşianu în Sireagŭ, comit. Solnocŭ-Dobéca).

Bade bădişorulŭ meu,
Ajungă-te dorulŭ meu
Unde a fi loculŭ mai rĕu;
Ajungă-te jalea mea
Unde a fi calea mai grea.

***

Dragostile cu plăcere
Nu se facŭ din mere pere,
Nicĭ din degetŭ cu inele,
Nicĭ din grumazĭ cu mărgele,
Ci din vorbe dulcĭ de miere
Şi din buze subţirele,
Cum isŭ şi-a iubitei mele.

***

Socrule, dă-mĭ fata mie,
C'oiu fi omŭ de omeniă;
De bătutŭ eu nu oi bate,
De-a avé cine o scóte;
Desculţă nu o-i purta,
Căcĭ ea singur'a umbla;
La móră nu o-i mâna,
De n'a mere n'a mânca.

***

Oh bădiţă omŭ frumosŭ
La multŭ bănatŭ mai mai scosŭ,
Ducă-ţĭ dracu dorulŭ tĕu
Şi-lŭ îngrópe într'unŭ părĕu,
Şi-a meu de te-a mai dori
Mai bine ar fi de aş murĭ.

***

Vai de mine tare'sŭ hidŭ
Şi la fete nu'sŭ uritŭ
La neveste nicĭ decâtŭ,
Am norocŭ că-sŭ cam drăcosŭ
Şi mĕ ţii de celŭ frumosŭ.

***

Sub póla de codru verde
Ce zare de focŭ se vede?
Da nu i zarea focului,
Că'sŭ voinicĭ de-ai codrului.

***

Insuram'aşŭ, însura
Nu sciu pe cine-aşĭ lua
Luau-aş d'aicĭ din satŭ
Mĕ temŭ că cade la patŭ
Da luau-aş de pe sate
Cheltuială şi departe.

***

Mĕ duceam la prundu secŭ
Doru mândrii sĕ-lŭ inecŭ,
Dragostile nu mĕ lasă
Urîtu tare m'apasă;
Urîtu şi omu hădŭ
De viu mĕ bagă 'n pământŭ
Dragostea şi omŭ frumosŭ
Din pământŭ éră m'a scosŭ.

***

Câte florĭ pe Turda 'n susŭ
Tóte cu mândra le-amŭ pusŭ;
Câte le-amŭ pusŭ până în prânḑŭ
Le-amŭ pusŭ bine, că s'au prinsŭ;
Câte le-amŭ pusŭ pân' la ameḑĭ
Le-amŭ pusŭ rĕu că tóte au arsŭ
Câte le-amŭ pusŭ pân' la cină
Se uscă la rădăcină.

***

Fost'am păcurarŭ la stână
N'am durmitŭ în molŭ şi tină
C'am durmitŭ pe perinuţă
Trimésă dela drăguţă,
Şi-am durmitŭ pe perinĭ nouĕ
Trimese del' amêndouĕ.

***

Tu fată gălbinicióă
De ce eştĭ totŭ mâniósă
Că paharu nu ţi-lŭ béu
Nicĭ drăguţu nu ţi-lŭ iau.

***

Frunḑă verde de turtea
Nu e bade vina mea
Pentru că sunt frumuşea:
Că mama când m'o făcutŭ
M'a scăldatŭ numai cu florĭ
Sĕ fiu dragă la feciorĭ;
Şi apa o-a vêrsatŭ
La trupina cu doi nucĭ
Sĕ fiu dragă la voinicĭ.

***

Pe deluţŭ pe colnicuţu
Me-e harnicŭ voinicuţŭ
Cu pĕrŭ galbenŭ retezatŭ
Cu murguţu ne'nvĕţatŭ:
„Hi! hi! murguţu mea
O dóră ţie ţii greu.“

***

Totŭ aşa ḑice doru
De urîtŭ móre omu
Minte dorulŭ ca şi unŭ câne
De urîtŭ nu móre nime:
Căcĭ de-ar murĭ de urîtŭ
Io de multŭ aş fi 'n pământŭ.

***

N'aibă badea vacĭ şi boi
Numai sĕ ne fimŭ dragĭ noi
N'aibă badea boi şi vacĭ
Numai noi sĕ ne fimŭ dragĭ
N'aibă badea nicĭ iosagŭ
Numai sĕ-mĭ fiă dragŭ;
N'aibă badea nicĭ avere
Numai sĕ-mĭ fiă pe plăcere
De ne-omŭ fi bădiţă dragĭ
Noi ni-omŭ face boi şi vacĭ.

de copii modelŭ în Pesta, Seghedinŭ, Teresiopole, Timişóra, Aradŭ, Cluşiu, Aiudŭ, Sibiiu, Chezdi-Vaşarheiu, Oradea-mare, Dobriţinŭ, Careii-marĭ, Sigetulŭ Marmaţiei, Ungvarŭ, Caşovia, Mişcolţŭ, Şemniţŭ, Pojunŭ, Raab, Steinamanger, Stuhlweissenburg, Caniţa mare, şi Segsard. Se scie că scopulŭ acestorŭ asilurĭ e maghiarisarea.

—x—

Tribunalulŭ din *Odorheiulŭ sêcuescŭ* a condamnatŭ la mórte prin spênḑurătóre pe ucigaşii Franz şi Iosef Benedek. Condamnaţii au făcutŭ apelŭ.

—x—

S'au certatŭ! Cine? Doi patrioţĭ maghiarĭ dela universitatea din Cluşiu. Unde? în laboratorulŭ secţionării cadavrelorŭ. S'au certatŭ cumplitŭ! Unulŭ cu unŭ biciu cocişescŭ, altulŭ cu unŭ bastonŭ, ér alţĭ doi au fostŭ secundanţĭ. Când primejdia a fostŭ mare au săritŭ şi secundanţii cu „Istenu, cu bou şi cu dobitocŭ" în gur. Sfêrşitulŭ a fostŭ, că toţĭ căḑură, cam fortecaţĭ în mijloculŭ laboratorului. Ba era sĕ ajungă lucrulŭ şi la vitriolŭ, ne spune „Ellenzék."

—x—

Comitetulŭ societăţii medicilorŭ din *Pesta,* într'una din ultimele sale şedinţe, s'a ocupatŭ cu cestiunea lăptării copiilorŭ şi a ajunsŭ la părerea, că e cu totulŭ vătămătorŭ şi chiarŭ periculosŭ de a se lăpta copii prin doice, ceea ce facŭ mumele numai din prea mare comoditate. Societatea a decisŭ a publica unŭ premiu de 10 séu 15 galbenĭ pentru o scriere poporală, în care sĕ se arate mumelorŭ câtŭ rĕu facŭ copiilorŭ când nu-i alăptéză înşile. Acéstă scriere se va tipări şi se va lăţi în poporŭ de către preoţĭ.

—x—

Societatea de lectură *„Virtus romana rediviva"*, a junimei studióse dela gimnasiulŭ din Năsăudŭ a datŭ în 7 Martie 1886 o şedinţă publică cu următórea programă: 1. »Haideţĭ fraţĭ«, corŭ de C. Porumbescu, esecutatŭ de corulŭ junimei. 2. „Cuvêntŭ de deschidere,« rostitŭ de G. *Precupŭ* stud. în cl. VIII. 3. „Spiritismulŭ", disertaţiune de L. *Rusŭ* stud. cl. VIII. 4. „Latina gintă,« esecutată de corulŭ societăţii. 5. »Cămaşa fericitului", poesiă de C. A. Rosetti, declamată de C. *Negruţŭ*, st. cl. VIII. 6. »Ciobanulŭ", solo, cântatŭ de B. *Nacu* stud. in cl. V. 7. „Fantaisie Pastorale," comp. de I. B. Singelée, esecutată pe violină de I. *Popŭ* stud. cl. VIII. 8. »O scurtă privire asupra ḑiaristicei române« disertaţiune de G. *Precupŭ* stud. în cl. VIII. 9. »Pe alŭ nostru stégŭ«, corŭ de C. Porumbescu, esecutatŭ de corulŭ junimei. 10. »Câteva paginĭ din istoria aeronauticei,", disertaţiune de I. *Popŭ* stud. cl. VIII. 11. „Valurile Dunării", textŭ cântatŭ de T. *Moldovanŭ*, stud. cl. VIII., acomp. cu violina 12. »Omulŭ frumosŭ,« poesiă de A. Mureşanŭ, declamată de P. *Mureşanŭ* st. cl. VII. 13. „Inima de Românŭ, corŭ de C. Porumbescu, esecutatŭ de corulŭ junimei. 14. „Cuvêntŭ de închidere", rostitŭ de M. *Popŭ*, st. cl. VII. Tóte punctele programei s'au esecutatŭ preste aşteptare. După terminarea programei a urmatŭ danţŭ.

—x—

In 12 Martie a. c. arsŭ teatrulŭ naţionalŭ din *Lemberg.* Numai scena a fostŭ mântuită.

Negociările cu România.

Sgomotele, că guvernulŭ românŭ vrea sĕ temporiseze începerea tractărilorŭ pentru încheiarea unei convenţiunĭ vamale cu Austro-Ungaria le desminte oficiosulŭ „Fremdenblatt" din Viena, ca neadevĕrate. Étă ce ḑice numitulŭ ḑiarŭ:

Guvernulŭ românŭ s'a esprimatŭ deja înainte cu câteva sĕptĕmânĭ către oficiulŭ nostru de esterne de aci, că e gata a începe îndată tractările, şi cere sĕ trimetemŭ delegaţĭ la Bucurescĭ, declarândŭ că-i e cu neputinţă sĕ trimétă elŭ delegaţĭ la Viena séu la Pesta, deórece nu dispune de unŭ personalŭ de funcţionarĭ aşa de numerosŭ, încâtŭ sĕ-i sustragă mai multŭ timpŭ dela serviciu. Ministerulŭ de comerţŭ de aci a declaratŭ în urma acésta, că e gata a trimite unŭ delegatŭ la Bucurescĭ. Indată ce guvernulŭ ungurescŭ va da o asemenea declaraţiune, începerea tractărilorŭ n'ar mai fi prin nimicŭ impedecată. Instrucţiunile pentru representantulŭ austro-ungarŭ vorŭ fi îndreptate într'acolo, ca sub orĭce împrejurărĭ sĕ lucreze pentru reînoirea convenţiunei înainte de espirarea celei vechĭ şi vr'o propunere din partea română d'a se prelungi convenţiunea actuală, numai atuncĭ s'o accepteze, décă tractările asupra punctelorŭ principiale vorŭ fi obţinutŭ deja unŭ astfelŭ de resultatŭ, care sĕ nu se mai pótă altera prin cestiunĭ de detaliu în timpulŭ prelungirii terminului.

De altă parte, „Politische Korrespondenz" e informată din Bucurescĭ astfelŭ:

Totŭ mai multŭ se măresce temerea, că noulŭ tractatŭ comercialŭ cu Austro-Ungaria nu se va puté încheia la timpŭ, adecă până la 1 Iuniu, când espiră vechiulŭ tractatŭ. Abstrăgêndŭ de contrastulŭ ce esistă între amêndouĕ guvernele în acéstă cestiune, temerea e îndreptăţită deja prin trăgănirea deliberărilorŭ politice vamale în camera română. In ministerulŭ de finance românŭ se lucréză acum la alcătuire comparativă a diferitelorŭ tarife din tractatŭ şi se crede că guvernulŭ românŭ va propune cele mai marĭ taxe. Décă noulŭ tractatŭ nu se încheiă, România s'ar cădé sĕ observe faţă cu Austro-Ungaria aceeaşĭ procedere ca şi cu Elveţia, adecă înainte d'a intra în putere tarifulŭ autonomŭ sĕ acórde comerţului austro-ungarŭ o prelungire a tarifului din tractatŭ pe durata de 40 de ḑile.

Contribuirĭ din despărţĕmêntulŭ XII alŭ Asociaţiunei Transilvane, făcute în favorulŭ şcólei superióre de fete a Associaţiunei Transilvane din Sibiiu.

I. Pre consemnarea Nr 206: Ioanŭ Velle protopopŭ în Deşiu 5 fl., Anna Munteanu născ. Albini Deşiu 10 fl., Ernestina Manu Deşiu 5 fl., Elena Hosszu n. Lazar Deşiu 5 fl., Maria Bogdanŭ Deşiu 1 fl., G. Gradoviciu Deşiu 1 fl., Victoria Cheresteşiu Deşiu 3 fl., Ioanŭ Buzura din Mogogea 1 fl., Viorica Vajda mărit. Dr. Mihali Deşiu 5 fl., Maria Rakoczi născ. Filep Deşiu 5 fl., Iuliana Mureşianŭ născ. Bosca Deşiu 1 fl., Vasiliu Cassa prot. în Chesiei 1 fl., L. Veturia Mureşianu fiica lui Petru Mureşianu 1 fl., Amalia Anca Deşiu 1 fl., Ioanŭ Popoviciu Deşiu 1 fl., Alexandru Bene protopopŭ Minthiulŭ Gherlei 1 fl. Suma 47 fl.

II. Pre consemnarea Nr. 207. Colectatŭ prin Ioanŭ Cupcea preotŭ în Mageruşiu 1 fl.

III. Pre consemnarea Nr. 203. Colectatŭ prin Gregoriu Puşcariu în Becleanŭ. Gregoriu Puşcariu în Becleanŭ 1 fl., Ioane H. Boteanu: teologŭ Becleanŭ 50 cr., Ioanŭ Grecu proprietarŭ Becleanŭ 50 cr., Pantelimonŭ Moldovanŭ Becleanŭ 50 cr., Vasilica Morariu proprietarŭ Becleanŭ 50 cr., Grigore Rocneanu cantorŭ Becleanŭ 20 cr., Paulina P. Reskovits proprietăriţă Nima 50 cr., Valaki negustorŭ Becleanŭ 50 cr, Vasile Candrianŭ proprietarŭ Becleanŭ 50 cr., Ifj Schwartz Mihály negustorŭ Becleanŭ 80 cr., Quintiliu Brehariu deregătorŭ Apanagyfalu 40 cr., Petru Chircu proprietarŭ Becleanŭ 50 cr., George Morariu proprietarŭ Becleanŭ 30 cr., fiulŭ Petru Morarŭ proprietarŭ Becleanŭ 20 cr., Ioanŭ Sendrea pandurŭ Becleanŭ 20 cr., Moldovanŭ Grigore proprietarŭ Becleanŭ 10 cr., Codeu Iechimŭ proprietarŭ Becleanŭ 10 cr, Malutianŭ Ioanŭ proprietarŭ Becleanŭ 10 cr., Medanŭ Petre proprietarŭ Becleanŭ 20 cr., Login Bobu proprietarŭ Betleanŭ 40 cr., Andreiu Morarŭ proprietarŭ Becleanŭ 20 cr., Ioanŭ Rusanŭ morariu şi proprietariu Becleanŭ 20 cr., Flore Moldovanŭ proprietarŭ Becleanŭ 50 cr., Ioan Diugan proprietarŭ Becleanŭ 10 cr., Ioane Diugan învĕţătorŭ în Malinŭ 30 cr., Nicolae Chirtosiu propri. Becleanŭ 20 cr., Toma Ambrusiu straje la sare Becleanŭ 20 cr., Vertolomeiu Chendrean militarŭ Becleanŭ 50 cr., Mafteiu Ambrusiu proprietarŭ Beclanŭ 20 cr, Teodorŭ Cibocŭ proprietarŭ S Odorheiu 1 fl., Svagau Ioan alŭ lui Costan, Becleanŭ 40 cr., Alexa Moldovanŭ propriet. Becleanŭ 20 cr., Iosif Cocoiu proprietarŭ Becleanŭ 30 cr., Simion Chiorian proprietarŭ Becleanŭ 20 cr., Lazar Ambrusiu june Becleanŭ 10 cr., Iosif Cira proprietarŭ Becleanŭ 20 cr., Simion Moldovan învĕţătorŭ Becleanŭ 30 cr. Suma 13 fl.

IV. Consemnarea Nr. 205. Iosifŭ Orianŭ, protop. Şiomcuta mică 1 fl., Ioanŭ Torok, preotŭ Cetan 30 cr., Dumitru Moldovanŭ, învĕţătorŭ 28 cr., Ioanŭ Munzatŭ, preotŭ Snaresiu 50 cr., Teodorŭ Vescanŭ, preotŭ Zapirtiŭ 30 cr., Gavrilŭ Munzatŭ, preotŭ Suia 50 cr, Alexandru Popŭ, preotŭ Budnaiu 50 cr., Zaharie Popŭ, preotŭ Husmezen 50 cr., Teodorŭ Rusu, învĕţătorŭ 50 cr., Mihailŭ Boroşiu, preotŭ Bezdedu 50 cr., Dumitru Magdasiu, proprietarŭ Bezdedu 50 cr.. Ludovica Campanŭ, económă Şiomcuta mică 42 cr. Suma 6 fl.

V. Pre consemnarea Nr. 208. Alexiu Latişiu învĕţătorŭ Lăpuşulŭ ung 50 cr., Vasiliu Muşte, adm. ppescŭ Lăpuşulŭ ung, 50 cr. Suma 1 fl.

Suma totală 68 fl.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

BUCURESCĬ, 18 Martie. — Ratificaţiunile tractatului de pace sêrbo-bulgarŭ s'au schimbatŭ erĭ.

LONDRA, 18 Martie. — Scirea, că principele Bulgariei ar pretinde în urma inspiraţiei cabinetului englesŭ, ca sĕ fiă numitŭ pe viéţă guvernorŭ alŭ Rumeliei orientale, nu se adeveresce. Prinţulŭ Alecsandru alŭ Bulgariei a lucratŭ din propria sa iniţiativă şi convinsŭ fiindŭ, că trebuia sĕ facă acestŭ pasŭ în interesulŭ Bulgariei.

DIVERSE.

CUNUNIĂ. — D-lŭ *Sofronŭ N Oprea* şi d-şóra *Tinca Florianŭ Popŭ* 'şĭ-au serbatŭ cununia Dumineca în 21 Februariu în biserica gr. cat. din Somoştelnicŭ.

***

Trei-spre-ḑece nunţĭ. — Cetimŭ în »Naţiunea«: Ţiganu 'i totŭ ţiganŭ, orĭ câtŭ l'ai emancipa; din obiceiurile lui nu ese, măcarŭ de l'ai tăia bucăţĭ. Am avutŭ prilejulŭ sĕ trecŭ, de curêndŭ, printr'unŭ satŭ din judeţulŭ Ilfovŭ, locuitŭ aprópe esclusivŭ de ţiganĭ. E satulŭ Preasna-Nouă. In cătro te întorceĭ numai de fete arămii dedeai. Pe icĭ pe colea, se vedeau şi câteva chipurĭ mai spălăţele, impodobite de unŭ pĕrŭ bălăiorŭ; şi acestea însĕ se amestecau totŭ printre grupurile de ţiganĭ.... Promiscuitatea cu Românii, graţiă legei moştenirei tipurilorŭ, face de multe orĭ ca Ţigăncile sĕ dea naştere la copii bălanĭ. In treacătŭ am căutatŭ sĕ mĕ informezŭ asupra unorŭ obiceiurĭ d'ale Ţiganilorŭ, şi d. G. Voinescu, arendaşulŭ moşiei, a avutŭ amabilitatea a'mĭ spune multe din ele. Cu altă ocasiune, voiu povesti câte-va. De astă dată mĕ mărginescŭ a relata o întêmplare ce mi s'a comunicatŭ, ca o urmare a obiceiurilorŭ Ţiganilorŭ şi care a făcutŭ multŭ sgomotŭ prin satele de prin prejurŭ. Marea maioritate a ţiganilorŭ, décă nu toţĭ, trăescŭ în concubinagiu; nicĭ ofiţerulŭ stărei civile, nicĭ preotulŭ nu ştiu nimicŭ despre împărecherile lorŭ. Ca sĕ împiedice lăţirea concubinagiului — căcĭ, incontestabilŭ, elŭ este unŭ rĕu — d. Voinescu se gândi la unŭ mijlocŭ, pe care'lŭ şi puse în practică. Ilŭ spunemŭ spre onórea sa şi pentru îndemnulŭ altora de a'l imita. Intr'o ḑi, i se înfăţişă unŭ ţiganŭ din satŭ, omŭ mai cu capŭ şi mai cu dare de mână, şi'lŭ rugă sĕ'lŭ cunune cu o ţigancă, cu care trăia de mai multă vreme... Audise şi elŭ că, după legĭ, copii lui ar fi pututŭ rĕmâne lipsiţĭ de bruma de avere ce elŭ o agonisise, şi voia sĕ se împace cu legile. D. G. Voinescu primeşte bucurosŭ, cu o condiţiune însĕ: ca, în aceeaşĭ ḑi sĕ ducă la biserică încă alte douĕ-spre-ḑece părechĭ. Se sbuciumă ţiganulŭ, se învêrti în tóte părţile, îşĭ întrebuinţă tótă puterea sa de convingere pe lângă tovarăşii sĕi, şi, în cele din urmă, reuşi a aduna duzina de părechĭ cerută. Formele se făcură în grabă, şi într'o Duminică din carnavalulŭ trecutŭ, trei-spre-ḑece nunţĭ se înfăţişară pe rêndŭ la biserica din Preasna-Nouă. Preoţii, ca şi naşii — căcĭ pe toţĭ i-a cununatŭ totŭ d. Voinescu cu soţia sa — obosiseră învîrtindu-se împrejurulŭ mesei în cântarea nasofană de „Isaia dănţueşte". Işĭ póte orĭcine închipui chiotele şi cântările de carĭ rĕsună în acea nópte satulŭ.... Trei-spre-ḑece nunţĭ, şi încă nunţĭ de ţiganĭ, chefuindŭ de odată, nu e glumă. Păruelile, bine înţelesŭ, n'au lipsitŭ; ba s'a întêmplatŭ chiar ca ginerile sĕ 'şĭ ia la bătaiă mirésa.... Voiă bietulŭ omŭ, sĕ 'i spună dela începutŭ, că aşa va trăi cu elŭ căcĭ „muierea nebătută e ca móra neferecată«.

***

Reclama în Japonia. — Écă unŭ modelŭ de reclamă de pe uşa unei librării din Tokio: 1. Preţurile totŭ atâtŭ de eftine ca şi ale biletelorŭ de loterie. 2. Cărţĭ elegante ca o jună fată care cântă. 3. Hârtie solidă ca pelea unui elefantŭ. 4. Clienţiĭ trataţĭ totŭ atâtŭ de politicosŭ ca şi cum ar fi trataţĭ de funcţionariĭ celorŭ douĕ companii de navigaţiune carĭ îşĭ facŭ concurenţă. 5. Tiparulŭ totŭ atâtŭ de curatŭ ca şi cristalulŭ. 6. Volumele totŭ atâtŭ de numeróse ca într'o bibliotecă. 7. Mărfurile suntŭ espediate cu repeḑiciunea unei ghiulele de tunŭ. 8. Pachete făcute cu aceeşĭ îngrijire pe care o are soţia pentru soţulŭ ei pe care-lŭ iubesce. 9. Tămăduirea tuturorŭ defectelorŭ precumŭ risipa şi lenea, pentru toţĭ tinerĭi carĭ ne vorŭ visita mai desŭ şi carĭ vorŭ deveni ómenĭ de valóre. 10. Cele-alte avantage pe carĭ le oferimŭ suntŭ atâtŭ de numeróse în câtŭ nicĭ o limbă nu le póte esprima.

***

O nouă sinucidere în Monte-Carlo. — Unŭ conte ungurescŭ îşĭ aruncase ultimulŭ luidorŭ pe masa verde şi'lŭ perduse. Cu o linişte aparentă şi neobservatŭ elŭ părăseşte societatea cea coprinsă de pasiunea jocului şi se aşeḑă mai departe în salonŭ pe unŭ divanŭ. Aci scóse unŭ pumnalŭ, şi'lŭ implântă în inimă şi murĭ pe locŭ. Numai servitorĭi băgară de seamă că era mortŭ. Indată se formă unŭ semicercŭ împrejurulŭ nefericitului, se deschise o ferêstră şi cadavrulŭ fu aruncatŭ afară (era 9 óre séra) dar din nenorocire a căḑutŭ în spinarea unui pazitorŭ de josŭ. Tóte astea remaseră neobservate, însĕ avură urmărĭ rele. Păzitorulŭ a fostŭ cuprinsŭ de o spaimă aşa de mare la căderea mortului, în câtŭ de atuncĭ suferi de alienaţiune mentală.

BIBLIOGRAFIĂ.

Convorbirĭ literare. Anulŭ XIX, Nr. 11. Directorŭ *Iacob Negruzzi.* Broşura dela 1 Februarie 1886, are următorulŭ sumarŭ: V. A. *Urechiă*: Mironŭ Costinŭ. — C. A. *Rosetti*: Mişcarea socială la noi (urmare.) — Al. *Papadopolŭ Calimachŭ*: Scrisóre despre Tecuciu (II) — Teodorŭ G. *Nica*: Agiulŭ şi politica nóstră monetară. — Ioanŭ *Bogdanŭ*: Autologia română pentru usulŭ şcólelorŭ secundare. — S. G. *Vârgolicĭ*: Cântece populare spaniole (traducţie.) — Corespondenţă. — Bibliografiă. — Editura şi administraţia stabilimentulŭ graficŭ Socecŭ şi Teclu, Bucurescĭ, strada Berzii 96. Direcţia: strada Romană 25.

Convorbirĭ literare. — Anulŭ XIX, Nr. 12. Broşura dela 4 Martie 1886, are următorulŭ sumarŭ: Teodorŭ G. *Nica*: Agiulŭ şi politica nóstră monetară (urmare). — N. *Gane*: Frigarĭ de autorŭ. — V. A. *Urechiă*: Mironŭ Costinŭ (urmare). — M. *Străjanŭ*: Principiulŭ artei (conferenţă ţinută la Ateneulŭ din Craiova.) — Ioanŭ *Bogdanŭ*: Istoria Românilorŭ de Tocilescu (dare de sémă critică). — S. G. *Vârgolicĭ*: Cântece populare spaniole (traducţie.) — *Veronica Micle*: Că astăḑi . . . Lumea mare . . Amicului meu X . . (poesii). — *Duiliu Zamfirescu*: Clara (poesiă.) — *A. Davila*: Écă timpulŭ (poesiă). — T. *Robeanu*: In zadarŭ (poesiă). — *Anti-Icarus*: Zvorŭ séu Sborŭ? . . . . — Corespondenţă. — Bibliografiă. — Tabla de Materii pe anulŭ XIX.

Rectificare. In nr. de ierĭ alŭ fóiei nóstre, colóna a 2-a din „Foiletonŭ," la nota 2-a, începêndŭ dela: In acestŭ opŭ Paulsen trece etc. şi până în fine e de a se socoti ca continuare dela nota primă.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Martie st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4% . . .	104 35
Rentă de hârtiă 5% . .	95.60
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	153.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	101.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	115.25
Bonurĭ rurale ungare . .	104 75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	104 75
Bonurĭ rurale transilvane	104 75
Bonurĭ croato-slavone . .	104.75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	124 50
Renta de hârtiă austriacă	85 90
Renta de arg. austr. . .	86.05
Renta de aurŭ austr. . .	114 45
Losurile din 1860 . . .	140 20
Acţiunile băncei austro-ungare	878 —
Act. băncei de creditŭ ung.	308.90
Act. băncei de creditŭ austr.	302.40
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.92
Napoleon-d'orĭ . . .	999.—½
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.52
Londra 10 Livres sterlinge	125.70

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 4 Martie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). .	94 —	95—
Renta rom. amort. (5%) .	97—	97½
» convert. (6%) .	88¾	89½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	30—	32—
Credit fonc. rural (7%) . .	102¾	103¼
» „ „ (5%) .	86½	87—
» » urban (7%) . .	99—	100—
» » » (6%) .	91—	93—
» » » (5%) . .	82¾	83¼
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă . .	15 —	14¾
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovu

din 17 Martie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.65	Vênd.	8.68
Argint românesc	»	8.50	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.30
Imperialĭ	»	10.20	»	10.30
Galbenĭ	»	5.86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« . .	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	124.—	»	125.½
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatuluĭ postalŭ şi numerii de pe făsia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS.“*

CONCHEMARE

SOCIETATEA BRAŞOVENILORŬ

pentru

AJUTORAREA PRISONERILORŬ

îşĭ va ţiné

ADUNAREA GENERALĂ

pentru anulŭ 1885 în 21 Martie a. c. n.

la 11 óre a. m.

în sala cea mare a sfatului.

la care suntŭ toţĭ membrii societăţii prin acésta cu onóre conchemaţĭ.

Obiectele de pertractare vorŭ fi:

1. Raportulŭ Direcţiunii comitetului şi socotelele.
2. Alegerea comisiune de revederea socotelelor.
3. Propunerea comitetului cu privire la remuneraţiunea secretarului şi a celor trei învĕţătorĭ.
4. Pertractarea altorŭ propunerĭ, carĭ se vorŭ face de către membrii Asociaţiunii şi carĭ trebuescŭ a se da preşedintelui cu o ḑi mai înainte de adunarea generală.

Braşov în 13 Martie s. n. 1886.

Direcţiunea Comitetului Asociaţiunei.

Tipografia ALEXI Braşovŭ.